

Motion till riksdagen 2009/10: MJ452

av **Sven Bergström m.fl. (c)**

Bättre skogar med ökad röjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att fullt ut ta till vara den potential som ett utvecklat, välskött skogsbruk innebär för Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen bör prioritera röjningsrådgivning.

Motivering

Den svenska skogen är en nationaltillgång av stora mått. I takt med att miljö- och klimatfrågorna får allt större vikt blir också skogen och skogsråvaran allt mera värdefull. Men det är mycket varierande kvalitet på hur skogen sköts. Framförallt är röjningarna eftersatta på många håll, och därmed förloras stora värden både när det gäller kvalitet och tillväxt. Massor av arbetstillfällen står också och väntar på att utnyttjas. Även om efterfrågan på biomassa är stark och ökande kan det inte kompensera för den värdoförlust som eftersatt röjning innebär. Detta är ett i skogliga kretsar välkänt problem men svårt att åtgärda på ett effektivt sätt.

Det har talats om röjningsplikt. Det vore naturligtvis ett sätt att öka röjningsaktiviteten om man kunde lagföra den skogsägare som inte röjer sin skog. För visst är det ett samhällsintresse att tillvarata skogens potential till fullo. Men det finns också många invändningar mot en röjningsplikt: det är ett trubbigt instrument och det vore ett misstroende mot skogsägarna i stort.

En bättre modell är att öka utbildning och rådgivning med betoning på hur klokt och lönsamt det är för skogsägaren på lång sikt med tidig röjning. Det finns många olika mål med en röjning och man kan röja på olika sätt, beroende på vilken skog man vill driva fram. Traditionellt har det ofta handlat om att dana en skog där så mycket av volymen som möjligt ska kunna tas ut som sågtimmer, det hittills högst betalda sortimentet. Men kanske vill skogsägaren

Fel! Okänt namn på

ha en skog med högre naturvärden och röjer för det, eller kanske en skog där man ska kunna ta ut så mycket energi som möjligt vid en tidig förstagallring, eller helt enkelt vänta något med röjningen för att sedan göra ett energiuttag. Nya metoder för energiröjning med en mindre maskin, en energidrivare, har visat överraskande goda resultat, både ekonomiskt och skogligt, jämfört med en sen motormanuell röjning.

Röjningsbidrag är enligt vår mening inget bra alternativ. Det är inte rimligt att ”belöna” skogsägare som inte skött sina skogar, och det är inte rimligt att ge bidrag för något som är en god investering och som ger pengar tillbaka mycket snart.

Särskilda kampanjer för ett mera aktivt skogsbruk har visat goda resultat de senaste åren. LRF:s och skogsägarrörelsens kampanj ”Kraftsamling Skog” har hittills nått närmare 45 000 skogsägare med utbildning och rådgivning där bl.a. röjning lyfts fram som ett viktigt medel för att öka lönsamheten på skogsgården. Och man vet från tidigare kampanjer från bl.a. Skogsstyrelsen att intensifierad rådgivning fungerar. Rådgivning är ofta det som behövs för att man verkligen ska ta tag i och göra det man borde. Det kan fungera som en ”spark i baken”, ge skogsbrukaren en aha-upplevelse och aktivera en tidigare passiv skogsägare.

Men rådgivning kostar pengar. Den dyraste, men också effektivaste, formen har visat sig vara personlig rådgivning, där rådgivaren träffar skogsägaren på plats i skogen. Allra bäst blir det om den personliga rådgivningen föregåtts av deltagande i skogs dagar, studiecirkel, kurser, nätutbildning m.m.

Skogsstyrelsens rådgivning är bra. Men myndigheten säger sig i dagsläget ha för lite resurser för att klara rådgivning i den omfattning som skulle behövas. Enligt vår mening borde det dock vara rimligt att ge högre prioritet för rådgivning om bl.a. röjning.

En alternativ väg är att stimulera andra aktörers rådgivning och utbildning, som kyrkan, skogsbolagen och skogsägarföreningarna. Dessa aktörer kan ha väl utbyggda kanaler till ”sina” skogsägare, vilket underlättar för att få fart på aktiviteterna. Ett exempel är tidigare nämnda utbildningskampanj ”Kraftsamling Skog”. Den startades helt på initiativ av LRF och skogsägarföreningarna. Under resans gång har ”Kraftsamling Skog” kunnat förstärkas och fördjupas med extra resurser från landsbygdsprogrammet.

Sammantaget vore det en underlåtenhetssynd av stora mått av samhället att inte driva på och fullt ut ta tillvara den potential som ett utvecklat, välskött skogsbruk innebär ekonomiskt. Därför behöver det bli fart på röjningarna i Sverige!

Stockholm den 5 oktober 2009

Sven Bergström (c)

Ulrika Carlsson i Skövde (c)

Staffan Danielsson (c)